



Debesuota, gali snigti.
Saulė teko 7:01, leidžiasi 4:20.

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Gruodžio-December 4 d., 1971 m.

Kaina 15c

265

INDIJA IR PAKISTANAS RENGIA SI KARUI

"TUŠČIŲ PUODŲ ŽYGIS" SUKRĖTĖ MARKSISTINĖ ČILĖS VYRIAUSYBĖ

SANTIAGO. — Čilės Santiago provincijoje įvestas pavojaus stovis, uždrausti visi susirinkimai, gatvėse patuliuoja sustiprinti policijos daliniai, kuriems vadovauja Santiago karinės įgulos viršininkas generolas Pinochet. Jis pareiškė spaudos konferencijoje vilti, policijos užteks tvarkai palaikyti ir nereikės į gatves išvesti kariuomenės, kuri išeis šaudyti, nes ji neturi riaušiams kontroliuoti ginklų, tik karinius, žudymui skirtus, ginklus. Jis įspėjo, kad bus uždarytas kiekvienas laikraštis, kuris skelbs alarminojančias žinias. Dvi radijo stotys jau buvo uždarytos.

Nors susirinkimai buvo uždrausti, tačiau komunistinės organizacijos surengė didelį atsisveikinimo mitingą Tautiniam stadione Fidel Castro garbei. Šiandien jis išvyksta namo per Peru ir Ekvadorą. Atsisveikinime dalyvavo ir prezidentas Allende, pasakęs savo kalboje, kad opozicija jį gerbia, tačiau paskutinių dienų įvykiai jau būvę išdavimo veiksmai.

Čilės neramumai prasidėjo, kai moterys, namų šeimininkės, išėjo į gatves į "Tuščių puodų žygį". Jos gatvėse daužė keptuves ir puodus, reikalaujamos daugiau maisto Čilės krautuviams. Šių 5,000 moterų demonstracijų išardyti buvo pasiūstus komjaunuolių "Ramona Parra" organizacijos grupės. Kai jau nuoliai pradėjo į žygiuojančias moteris metyti akmenis, jas šoko ginti jų vyrai ir vaikai. Įvyko daug muštynių. Policija suėmė apie 100 asmenų. Mieste judėjimas sustojo ir krautuvės centre užsidarė.

Čilės marksistinė vyriausybė turi nemažai rūpesčių ne tik su šeimininkėmis, bet ir su darbininkais, kuriems ji sakosi atstovaujanti. Nepatenkinti krautuvininkai, ūkininkai ir studentai. Demokratinės tradicijos Čilėje yra gan stiprios ir žmonės nepatinka valdžios bandymas suimti visas gyvenimo sritis į vienas centrinės rankas. Ypatingai nukentėjo smulkūs biznierių ir ūkininkai. Didelė opozicija gyventojų tarpe sukėlė vyriausybės bandymas panaikinti parlamentą, įsteigiant vieną "Liaudies asamblėją". Kairiųjų partijų koalicija neturi parlamente daugumos, todėl, skubindama savo užsibrėžtas reformas, ji nori atsikratyti opozicijos.

Tito pasmerkė kroatų šovinizmą

BELGRADAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito griežtai žodžiais pasmerkė Kroatijos partijos ir vyriausybės vadovus, kurie leido išsivystyti kroatų tautiniams jausmams ir nesutvarkė laiku šovinistinių, prieš revoliuciją nusistačiusių jėgų. Zagrebo universiteto studentai streikuoja jau nuo lapkričio 23 d. Tito nuomone, studentams vadovauja "klasės priešai, kurių pėdos ateina iš užsienio".

Tito reikalauja, kad komunistų partija sustabdytų kroatų separatistų veikimą ir išvalytų savo eiles, nes kroatų nacionalistiniai veiksmai prieštarauja Jugoslavijos konstitucijai ir griauja šalies vienybę. "Mes negalime valstybės problemų spręsti gatvėse", pareiškė Tito Voivodinos, šiaurinėje Serbijoje, komunistų susirinkime. Jis reikalavo, kad būtų uždarytos kelios kroatų organizacijos, kurios pasidavė šovinizmo ir nacionalizmo aistroms.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Pentagono pareigūnai tvirtina, kad sovietai turi naują, iš povandeninių laivų šaudomą, raketą, kuri laivuose bus jau 1972 m. Raketos gali skristi 3,500 mylių atstumą ir turi didesnę sprogsmąją galią.

WASHINGTONAS. — Ameriką davė leidimą lėktuvų navigacijos instrumentų įmonei išstatyti savo gaminius Pekino prekybos parodoje, kuria organizuoja Švedija. Manoma, kad Kinija gali pirkti tų aviacijai reikalingų instrumentų, kuriuos naudoja 76 valstybės.

SAIGONAS. — Apie 30 Pietų Vietnamo helikopterų buvo nušauti ir Kambodijoje padėti išvežti komunistų apsupamus Kambodijos kareivius iš pralaužo fronto.

LONDONAS. — Parlamento komitetas pritarė Britanijos Karališkos šeimos algų pakėlimui. Karalienei siūloma metinė alga 2,45 mil. dol. princui Pilypui — 156,000, karalienei, motinai — 228,000, princinei Margaritai — 84,000 dol. Darbiečiai šį pasiūlymą kritikuoja.

NEW YORKAS. — Jacqueline Kennedy-Onassis skundėsi teisme, kad ji bijo išeiti iš savo buto, nes ją visur persekioja fotografas Galea. Ji esanti kalinė savo bute, drebantį dėl savo ir vaikų saugumo. Teisėjas uždraudė fotografui sekti Kennedy.

CIVITAVECHIA. — Teismas pasodino šio Italijos miestelio merą 30 val. e kalėjimą už tai, kad jis nesirūpino jūros pakraščio švara.

BELFASTAS. — Š. Airijos restorane sprogo bomba, sužiedusi 6 asmenis.

RAWALPINDI. — JAV sen. Saxbe lankėsi Pakistane ir praeidė leidimo pasimatyti su kalėjime laikomu bengalų vadu šeku Rahmanu, tačiau leidimo negavo.

Ragina rengtis konferencijai

VARŠUVA. — Lenkijoje pasibaigė Varšuvos pakto valstybių pasitarimai, po kurių paskelbtame pareiškime visi raginami pradėti parengiamuosius pasitarimus Europos saugumo konferencijai šaukti. Tokiuose pasitarimuose gali dalyvauti visi, kurie domisi Europos saugumo konferencija. Jie nustatys konferencijos darbotvarkę, procedūrą, datą ir kitus praktiškus dalykus.

Komunistinių valstybių pareiškime nieko nekalbama apie karinių jėgų sumažinimą, ko tikėjosi NATO valstybės, kurios susirinko į savo konferenciją ateinančią trečiądienį.



Prieš Kalėdas Vakarų šalyse krautuvių langai išpuošiami valčių žaislais ir šventinėmis dovanomis. Kairėje vaikai stebi Paryžiaus krautuvės langą. Dešinėje prekiaujanti moteris Londono krautuvės pardavėja, kuriai stebinančios dienos bus nelengvos.

SUVENYRŲ MEDŽIOTOJAI UŽPUOLĖ WASHINGTONO KULTŪROS CENTRĄ

WASHINGTONAS. — Amerikos sostinė ilgą laiką neturėjo kultūros centro, kuriame būtų statomos operų premjeros, koncertai, baletas, teatro spektakliai. Pagaliau su visuomenės suaukotois ir federalinės valdžios pinigais buvo pastatytas "John F. Kennedy Center for the Performing Arts". Buvo paskelbta, kad jis tarnaus ne tik turtingiesiems, bet visiems amerikiečiams, masėms. Praėjusią savaitę šio centro vadovybė per savo patikėtinius sen. Percy ir sen. Fulbrightą kreipėsi į kongresą skubiai prašydama pusantro milijono dolerių centro išlaikymui. Paašėjo, kad centrui reikės išleisti 227,000 dol. sargybai, 463,000 švaros ir tvarkos palaikymui, 437,000 dol. reikmenims supirkti bei 332,000 dol. centro išlaikymui ir operavimui.

Washingtono kultūros centras susilaukia daug svečių, kurie valgo centro restorane, eina į operą, koncertų salę ir teatrą. Šis pastatas, tapęs nužudyto prezidento Kennedy paminklu, sutraukia daug turistų, kurie ne tik apžiūri modernų pastatą ir puikius jo įrengimus, bet bando su savim išsinešti "suvenerius".

Roger Stevens, centro tarybos pirmininkas, pagrasino, kad jei Kongresas nepaskirs naujų lėšų, centrą teks uždaryti ir įleisti žmones tik su bilietais į centro spektaklius. Jis nurodė, kad brangūs kristaliniai chandelierai, gauti kaip Italijos dovana, buvo "nuskabyti" ir daly pavogtos. Daugelyje vietų kilimai ir užuolaidos žirklemis ir peiliais buvo išpaustytos. Kai kuriuose tualetuose nusukinėti kranai. Pavogta net vaidinimų dekoracijų dalys ir kostiumai. Variniai elektros laidų uždegimai išsukinėti ir pavogti. Restorane jau nebėliko druskių, pipirinių, dingo daug lėkščių, stiklinių, peilių, šaukštų, šaukučių, net statulėlių. "Turistai" išsinešė daug tūkstančių restoranų "menu" knygų, išsinešė angalių, net iš koridorių krypties ir informacijos iškabų. Trumpai sakant, viskas, kas pasiekiamą ir panašama buvo išnešta iš Kultūros centro. Turistai tačiau paliko centrui ir savo suvenyrų: cigarečių, pradedant kilimais, sekių ir saldainiais ar kramtoma guma ištepintų kėdžių bei kilimų.

Reikia manyti, kad ateityje kultūros centras bus pilnas sargybinių, prižiūrėtojų ir detektyvų, kartu su šimtai valytojų ir šlavių, kurie saugos Washingtono kultūros centrą.

MASKVA. — Sovietai paskelbė, kad rusų inžinieriai padės Brazilijai pastatyti Capivara elektros jėgainę su keturiomis 160,000 vatų turbinomis.

Kambodijoje nepavyko puolimas

PHNOMPENHAS. — Kambodijos kariuomenė netvarkingai traukiasi iš fronto, kuris po stiprių komunistų puolimų visiškai susmuko į šiaurę nuo sostinės. Vyriausybės tikslas buvo išvaduoti iš komunistų rankų svarbų kelią nr. 6, tačiau puolimas nepavyko ir dabar komunistai valdo apie 25 mylias to kelio. Sostinė Phnom Penhas liko atkirstas nuo kito svarbaus miesto Kompong Thom.

Kambodiečių kareiviai paliko priešui daug ginklų, artilerijos, sunkvežimių ir tankų. Vyriausybė prašė Amerikos aviacijos paramos sunaikinti paliktą karinę medžiagą, kad ja negalėtų pasinaudoti.

Isteigta nauja arabų valstybė

BEIRUTAS. — Britanijai pasitraukiant iš Persijos įlankos, čia gimė nauja arabų valstybė, jau 18-ta. Buvusios šešios nedidelės įlankos šiekystės įsteigė "Arabų Emirato uniją". Pirmuoju prezidentu išrinktas žibailu turtingiausio Abu Dhabi emirato valdovas šeikas Zayd ben Sultan. Jo pavaduotoju tapo Dubai emiras Dashed ben Saeed, o jo sūnus, šeikas Maktoum paskirtas premjeru.

Šią savaitę bus paskirtas ministrų kabinetas. Vyriausią valstybės vadovybę sudarys Vyriausia taryba, susidedanti iš še. Brandt ir Prancūzijos prezidentas Pompidou baigia šiandien pasitarimus dėl valiutos krizės, Europos saugumo konferencijos ir kitų klausimų.

◆ Texas valstijoje, Oklahomoje iškrito apie 11 colių sniego.

◆ Belfastas trys dienas sukilėlių vadai pabėgo iš kalėjimo.

◆ Iš Sovietų Sąjungos kas savaitę išvažiuoja į Izraelį apie 650 žydų. Šiais metais jų bus išleista apie 12,000.

◆ Prie Čikagos, Franklin Parke užsidedė O'Hare Congress Inn. Šeši asmenys sužeisti, nuostolių — pusė milijono dol.

◆ Providence ligoninėje mirė Harriet McCormack, žmona milijonieriaus Rūmų pamininko John McCormack. Ji buvo 87 metų.

BONA. — Šiomis dienomis turį baigtis Rytų ir Vakarų Vokietijų derybos dėl Berlyno.

INDIJOS PADĖTIS GERESNĖ, NEGU BUVO 1965 METŲ KONFLIKTO METU

NEW DELHI. — Indijos-Pakistano pasienyje susišaudymai ir kovos nemažėja. Iš visko galima spręsti, kad abi šalys rengiasi didesniai karui, negu iki šiol buvo. Indija neseniai gavo naujus sovietų tankų transportus ir turi iš viso apie 600 sovietų T-55 tankų. Indijos tankų jėgos esančios 1,450. Jų tarpe yra 250 indų gamybos Vijayanta tankų, kurie pagaminti pagal britų Centurion modelį ir gali šaudyti savo 105 mm patrankėse judėdami. Pakistanas turi apie 1,000 tankų, jų tarpe 270 Amerikos Patton, o likusieji yra kiek senesni Sherman, Chaffees bei Kinijos T-59, kurie yra sovietų T-54 kopijos.

Izraelio premjerė Baltuose Rūmuose

WASHINGTONAS. — Izraelio premjerė Golda Meir Baltuose Rūmuose dvi valandas kalbėjosi su prezidentu Nixonu, tris valandas — su valstybės sekretorium Rogers. Kitą dieną premjerė vėl susitiko su sekretoriumi Izraelio ambasados surengtame baliuje.

Prezidentas Nixonas ir premjerė Meir kalbėjosi be jokių liudininkų, nebuvo net stenografų. Vėliau buvo paskelbta, kad abu sutiko pasitarimų turinį laikyti paslaptimi. Iš pareiškimo po pasitarimų aiškėja, kad prezidentas pažadėjo toliau paremti Izraelio finansais ir karine medžiaga, tačiau šiuo metu naujų lėktuvų, greičiausiai, neduos. Buvo pripažinta, kad Izraeliui teks modernizuoti karines jėgas, tačiau tai esanti ilgų metų programa ir būsimosios vedamos tolimesnės diskusijos, kuo Amerika galėtų prisidėti.

Buvo susitarta nesiginčyti dėl Fantom lėktuvų ir nedaryti viešų pareiškimų. Amerikos nuomone, Izraelis šiuo metu vėl laimėtų karą su arabais, tačiau, gal, ne taip lengvai kaip anksčiau.

Darbiečiai išrinko "šešėlio kabinetą"

LONDONAS. — Britanijos darbo partijos parlamento nariai išsirinko vadinamą "šešėlio kabinetą". Jame yra palikta visa eilė tokių partijos politikų, kurie balsavo už Britanijos įėjimą Europos Bendrojo Rinkon, nors partijos konferencija buvo nutarusi balsuoti prieš įst.

Kartu į partijos kabinetą buvo išrinkti septyni rinkos prieštai. Ypatingai balsų atžvilgiu, pakilo Michael Foot, kairiojo sparno atstovas. Perna jis balsavo už atžvilgiu buvo šeštas, o šiemet jau antras. Iš kabineto iškriti moteris Barbara Castle, kuriai kairysis sparnas nedovanojo už bandymus reformuoti darbo unijų įstatymus, kai ji buvo ministrė paskutiniame darbiečių kabinete. Daugiausia parlamentarinės partijos pasitikėjimo neteko gynybos reikalų specialistas Healey. Iš pernykščios antros vietos šiemet jis nukrito į 12-tą.

NEW YORKAS. — Federaliniai detektyvai surado Island City, Queens marijuanas sandėlį, kur buvo trys tonos narkotikų, vertų 2 mil dol.

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono žmona mokosi kinų kalbos, kad galėtų nors porą žodžių pasakyti nuvažiavusi į Pekiną.

Pakistano padėtis Rytų Pakistane, ekspertų manymu, yra labai prasta. Čia Indijos jėgos yra apsupusios visą provinciją, o jos viduje veikia vis stiprėjančios bengalų partizanų jėgos. Pakistaniečiai rytuose neturi geresnių ginklų, nes bijo, kad jie gali pateikti Indijai. Visa Pakistano karinė galybė sutraukta prie Kašmiro provincijos vakaruose.

Indija ir Pakistanas kovojo 1947 metais dėl Jammu provincijos ir Kašmiro. Tas karas baigėsi laikinus paliaubų linijas nustatymu. Tos linijos nepripažįsta abi šalys. Antras karas 1965 metais truko 22 dienas. Indija tvirtino, kad ji buvo užėmusi tame kare 670 kvadratinį mylių ir kitame fronte praradusi Pakistano 208 kv. mylias. Pakistano teigimu jis užėmė 1,600 kv. mylių ir buvo praradęs Indijai tik 450 kv. m. Kare nebuvo užimta svarbesnių miestų, nebuvo laimėta jokių karo tikslų.

Nuo to laiko Indijos karinės jėgos sustiprėjusios. Ji turi 13 pilnų pėstininkų divizijų, 10 lengviau ginkluotų kalnų divizijų, vieną šarvuotą diviziją, ir kelias nepriklausomas tankų brigadas. Kiekviena pėstininkų divizija turi 45 tankus. Pakistano kariuomenėje yra dvi šarvuotos, 9 pėstininkų divizijos ir atskira tankų brigada. Rytų Pakistane yra keturios pėstininkų divizijos, su mažais lengvų tankų daliniais ir senais lėktuvais. Indija turinti 625 kovos lėktuvus, jų tarpe 120 Mig-21 sovietų lėktuvų. Pakistano aviacija turi 270 lėktuvus, daugumoje Mirage ir F-104.

Vilniaus ansamblis Prancūzijoje

"Lietuvos" ansamblio Vilniuje dalininkai ir šokėjai spalio mėn. gastroliauvę Prancūzijoje, po kraštą, miestus, keliavo autobusais. Jais pravažiuota daugiau kaip 4,000 km. šiaurės ir pietų Prancūzijos keliais. Buvo surengta 15 koncertų, žiūrovų, pagal vilniškę spaudą, buvo 10 su viršum tūkstančių. Be Paryžiaus su jo priemiesciais (kur daugiau gyvena komunistų), dar gastroliauvė Grenoblio, Rennes, Amiens miestuose. Lietuviai neturėję progos apžiūrėti miestus, tačiau būvę nuvežti į Grenoblio kalnus ir matę San Michel salą.

Iš dainų buvo išpildytos: J. Naujalis - J. Juzeliūno "Lietuva brangi", V. Povilaicio "Lietuva - gimtinė", V. Laurušo "Pirčiupio motina" ir kt. Iš šokių: Klumpakojis. Pakeltkojis, Rusnietis, Gaidys ir vienas prancūzišokis. Drauge koncertavo ir sol. V. Noreika. Programa domėjo prancūzių etnografai, be to, kreipė dėmesį lietuvių tautiniai drabužiai. (E)

LAIKAS:
1971 metais
gruodžio 11 d. 8 val. vak.
(šeštadienį)

gruodžio 12 d. 2:30 val. po pietų
(sekmadienį)

VIETA:
Marijos Aukšt. Mokyklos Auditorija.
California ir 67 gatvių kampas.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS DAINAVA MINI SAVO VEIKLOS 25-RIŲ METŲ
SUKAKTĮ IR STATO
OPERETĘ
SIDABRINĖ DIENA
SU SIMFONINIŲ ORKESTRU
Dirigentas — PETRAS ARMONAS

Libretas — ANATOLIJAS KAIRIO

SOLISTAI: Dalia Kučėnienė • Roma Mastienė • Margarita Memkienė •
• Jūlija Šalčinaitė •
• Algis Grigas • Vytautas Radvila • Julius Saurimas • Antanas
Gelažius — aktorius.

Muzika — BRONIAUS BUDRIŲNO

REŽISUOA — Zita Kevalaitytė • Visockienė • DEKORACIJOS — Jurgis
Daugvila • SOKIŲ CHOREOGRAFIJA — Leokadija Brazdienė
• CHORMEISTERIS — Alfonsas Gečas • AKOMPANIATORĖ
— Marija Mondelkaitė • Kutz.

BILIJETAI:
"Marginiuose", 2511 W. 69th St.
Telef.: PR 8-4583

KAINOS:
\$8, \$7, \$6, \$5, \$4, \$3.

Toliau gyvenantieji bilietai gali įsigyti, pasiuntę paštą čekį arba Money orderį, nurodant dieną ir kainą, šiuo adresu: Dainava, 7217 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629.

MILIJONINIS FONDAS

Paaikėjo, kad kapitalo investavimas nėra toks lengvas dalykas, kaip pradžioje atrodo. Reikia kelių patyrusių žmonių.

— Akcijų birža yra sudėtinga ir rizikinga. Gali ne tik procentų negauti, bet prarasti dalį arba net visą kapitalą.

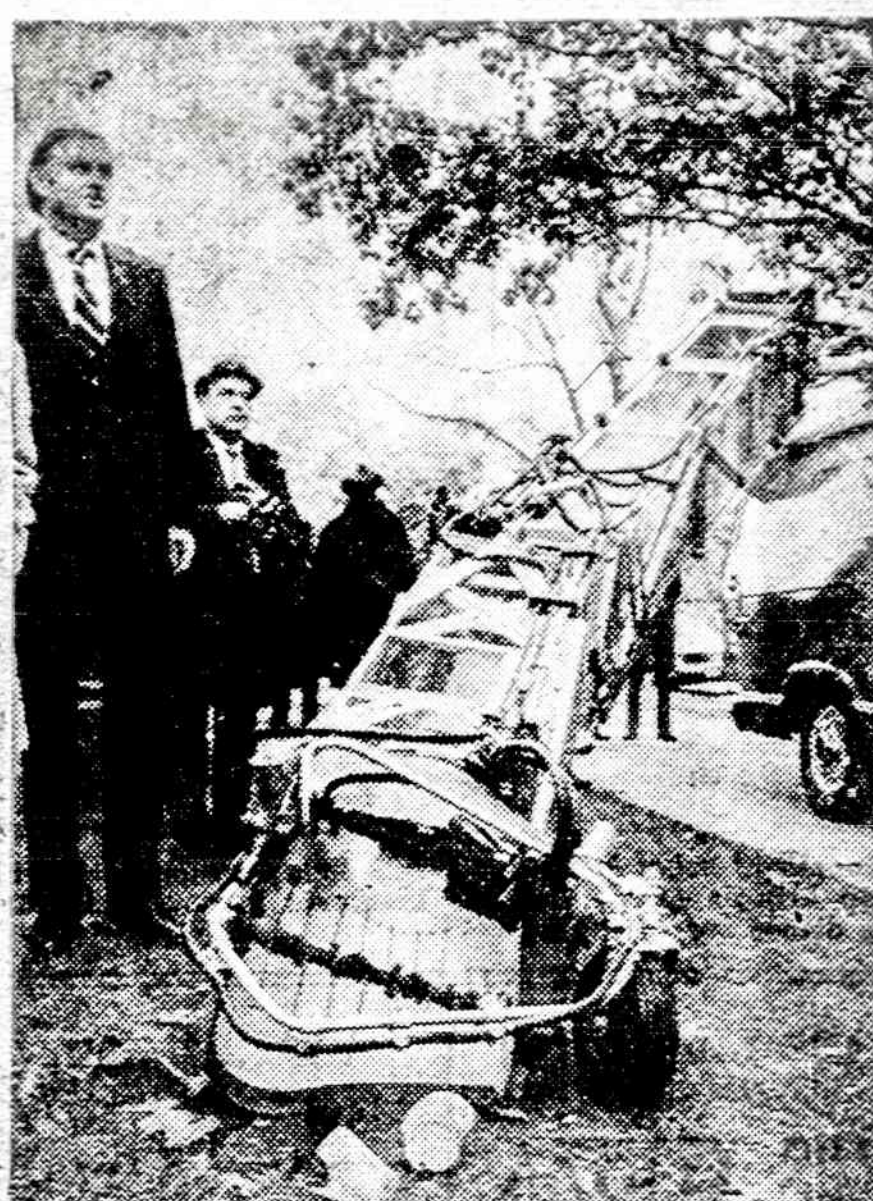
1970 metais atsakomąjį fondo pareigūnai už 700,000 dolerių investicijų tesugebėjo procentinio pelno suteikti tik 31,000. Jie prarado virš aštuonių tūkstančių dolerių pagrindinio kapitalo ir nesėkmingai investavo 40,000, kurie pateko į stagnaciją. Ši suma užšaldyta. Dabartinių metų negalima už ją procentų gauti, nei sumos atgauti. Tenka laukti, kol atsisaus pirtos akcijos.

Taigi 1970 metais fondas vargais ne galais tesurinko \$31,000. Iš šios sumos reikia atskaityti prarastus \$8,000. Procentinių įplaukų belieka tik 23,000.

O jeigu dar turėsimė galvoje, kad 40,000 neneša jokių procentų, tai ši suma sumažės dar \$2,400. Visą sudėjus gavosi tik 20,600. Iš tikrųjų, tai labai maža suma iš 700,000. Išeina, kad investavimas į akcijas atneša tik 3% pelno. Jei pinigai būtų laikyti taupymo bendrovėse, tai nešėtų 6% pelno be jokio darbo ir rūpesčių.

Reikia manyti, kad nauja fondo vadovybė, kuri perims pareigas nuo 1972 metų sausio pradžios, pasuks naują kryptį. Fondo kapitalą investuos saugiai į federalinės valdžios apdraustas sąskaitas su 6% pelno. Dvigubai daugiau, negu investavimo komisija, tampriai suriša su išlaidomis.

Yra galimybių fondo kapitalą investuoti į federalinės valdžios bonus su 7% metinio pelno. Bonai išėjo apyvarton 1971 metų rugpjūčio mėnesį. Juos galėjo pirkti kas tik norėjo.



Washington išbandoma nauja šiukšlėms rinkti mašina, kuri surenka parkuose popierines, stiklines ar metalines atliekas ir suveda jas į maišus. Miestuose tokios mašinos žada sutaupti 40% šiukšlių surinkimo išlaidų.

Už \$700,000 galima gauti 42,000, jei investuoti iš 6% metams. Jeigu investuotum federalinės valdžios bonus už 7% metams, tai gautum \$49,000. Jeigu pajėgtum investuoti iš 9% į valdžios bonus, tai susidarytų \$63,000. Reikia padairumo ir daugiau atsakomybės į jausmo visuomenės turtui administruoti.

Ne vienais ateitų su šimtinėmis padidėtų fondo narių skaičius. Okio pastatų galėtų naudoti organizacijos. Jos galėtų ten laikyti savo daiktus, archyvus, knygų dėžes. Siūlau atidaryti fondo sąskaitą žemei pirkti. Kviečiu fondu narius ir visuomenę stoti į vajų žemei pirkti. Aš iš savo pusės įnešiu savo įnašą.

Nupirkus 50 ar 80 nylų atstume nuo Chicagos gražų ūkį. Fondo narys J. Valauskas

CLEVELAND, OHIO

Simo Kudirkos prisiminimas kariuomenės minėjime

Šiais metais Clevelande Kariuomenės šventė buvo deramai sujungta su Simo Kudirkos tragedijos vienerių metų sukakties prisiminimu. Šias bendras iškilmes suorganizavo vietinis Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, bendradarbiaudamas su LV S-gos Romovė skrybiaus valdyba.

Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje prie organizacijų vėliavomis papuošto altoriaus buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos, kurių metu parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas pasakė abiem progom pritaikintą pamokslą ir kvietė visus sukalbėti maldas už žuvusius Lietuvos karius ir amerikiečių gėdingai bolševikų kanciją išduotą mūsų didvyrį Simą Kudirką.

Minėjimo akademinė dalis įvyko tuojau po pamaldų tos pačios parapijos salėje. Apie Lietuvos Kariuomenę kalbėjo St. Barzdukas.

Algirdas Kasiulaitis, kalbėdamas apie Simo Kudirkos įvykius ir jo asmeninėmis kancijomis išgyventos tragedijos giliają prasmę, jautriais žodžiais pabrėžė, kad Simo Kudirkos šuošis į laisvę, o ypatingai jo drąsus laikymasis bolševikiniam teisme yra tikro didvyriškumo, tėvynės meilės ir tauraus patriotizmo

gražiausias pavyzdys, kurio pilnai ir apčiupti sunku. Kudirkos tragedija daugiau negu bet kas nors kita dar kartą visam civilizuotam pasauliui parodė, kad laisvės idėja yra gyva ir už geležinės uždangos ir kad net ir jau bolševikiniam terore ir jo priverstinio auklėjimo sistemoje užaugusi tautos dalis ilgisi laisvės, pilnai įvertina okupacijos esmę ir ryžtasi kovoti už savo teises. O progai pasitaikius pavergtieji geriau ryžtasi kancijai ir net mirčiai negu nužeminto vergo daliai.

Tačiau Simo Kudirkos drąsa ir nenoras nusilenkti okupantui ir ryžtas net ir mirties grėsmėje ginti savo ir savo tautos teises bei pasakyti tiesą į akis, priverčia ir mus visus, gyvenančius laisvėje, patikrinti savo asmenines pastangas tautos laisvės kovojė. Kudirka turi likti šviesiausiu ir amžinu pavyzdžiu ypatingai mūsų priaugnčiai kartai.

Baigdamas savo žodį, A. Kasiulaitis kvietė visus lietuvius, prisimenont S. Kudirkos tragediją, suaktyvinti savo tautinę veiklą, glaudžiau būriantis apie Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą bei visas kitas bendrines mūsų organizacijas bei

RENGIAMAS 1941 METŲ LIETUVIŲ SUKILIMO MINĖJIMAS

CLEVELAND, O. — Istorinio Lietuvių Tautos Laisvės Sukilimo 30 metų sukakties prisiminimas Clevelande įvyks š. m. gruodžio mėn. 12 d. Ši minėjimo rengia specialus komitetas pirmininkaujamas šio sukilimo aktingo dalyvio muz. Alfonso Mikulskio.

Minėjimas bus pradėtas tą sekmadienį iškilmingomis pamaldomis abiejose lietuvių bažnyčiose. Naujosios parapijos bažnyčioje pamokslą pasakys lietuvių jėzuitų provinciolas tėvas G. Kijauskas.

Pats minėjimas įvyks tos dienos 4 val. p. p. Šv. Panelės Nepaliaujamos Pagalbos parapijos salėje.

Minėjimo programoje yra numatyta sukilimo dalyvio dr. S. Kisieliiaus paskaita. Meninėje dalyje akademinės inscenizacijos formoje bus atlikta monumentalinė B. Brazdžio "Vaidylos Valiūno" poema. Ją atliks Čiurlionio ansamblis su kanklių orkestru ir Clevelando dramos aktoriai. Dirigentas muz. A. Mikulskis, kanklių vadovė O. Mikulskienė. Viso šio pastatymo režisierius akt. Z. Peckus.

1941 metais įvykęs spontaniškas lietuvių laisvės sukilimas prieš bolševikinį krašto okupantą ir sudarymas pačiai tautai viešai paskelbti savo suverenų

visokeriopai ir visuotinai remiant jų darbų ir veiklą.

Minėjimas baigtas primant atitinkamą Clevelando lietuvių nutarimą — rezoliuciją. J. Dgl.

timo demonstracija ir neišdildomas istorinis faktas.

Lietuvių tautos laisvės sukilimo ir jos politinės valios deklaravimo natūralią sąlygą vėliau vykdė mūsų gerai organizuotų partizanų legendariniai žygiai. Šių kovų dvasia, aukomis ir didžiu heroizmu neišdildomais pavyzdžiais šiandien visa lietuvių tauta remia savo laisvės aspiracijas ir puoselėja viltis atgauti savo valstybės nepriklausomybę.

Reikia tikėtis, kad visi Clevelando lietuviai šią pareigą supras ir gausių būrių visuotinai dalyvaus didingose ir rūpestingai parengtose iškilmėse.

J. Dgl.

HEMKITE TUOS BIZNIERUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

CRANE SAVINGS and Loan Association



B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

5%

on investment account

6%

mokama dviejų metų certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.



VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

SEIGAN'S

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ

4640 SOUTH ASHLAND AVENUE

Tel. Yards 7-1272



Atidara vakarais: pirmadieniais ir ketvirtadieniais, o kitomis dienomis iki 6-tos valandos vakaro.

Iki Kalėdų atidaryta sekmadieniais 10—4 val.

HARRY SEIGAN kviečia visus vyrus ir jaunuolius atvykti ir išrinkti, koks didžiulis yra pasirinkimas rūbų rudens ir žiemos sezonui, geriausių firmų, kaip GROSHIRE, BOTANY "500", PHOENIX ir kit., naujausias mados.

KA TIK GAUTA IS ITALIOS KOSTIUMŲ, MARŠKINIŲ IR KITOKIOS APRANGOS.

Pirkę kostiumą, švarką ar kelnės, jūs būsite patenkinti, nes mūsų siuvėjai čia pat vietoje jums primuruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

KALBAME LIETUVISKAI

Visos berniukų aprangos, gaunamos, įskaitant stambius (husky).



JEI JŪS NORITE SIUSTI SIUNTINI — DOVANAS Į LIETUVĄ IR USSR DALIS NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019—Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigos, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popietį.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y. 11218	485 McDONALD AVE.	IN-7-4465
NEW YORK 3, N. Y.	72 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	378 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	41 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-3220
UTICA, N. Y.	943 BLEECKER STREET	RE 2-7474
FARMINGDALE, N. Y.	FREEMOOD ACRES	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	431 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	HE 5-1654
LOS ANGELES 4, CAL.	159 So. VERMONT AVENUE	HU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	DU 6-2811
CHICAGO, ILL. 60629	2608 W. 69th STREET	312 — WA 5-2787
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, N. Y.	701 FILLMORE AVE.	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAN AVENUE	365-6780
HARTFORD 4, CONN.	122-124 HILLSIDE AVE	249-6216
JERSEY CITY, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS ST.	475-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 10-6996
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAN AVENUE	365-6740
SO. BOSTON, MASS.	396 WEST BROADWAY	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J.	1152 DEUTZ AVENUE	EX 2-8304
RAHWAY, N. J.	47 E. MILTON AVE.	381-9977

KUR SENŲJŲ LIETUVIŲ GYVENTA

XIII

(Tęsinys)

Susivienijimas kunigų galioj ir valioj

MOUNT CARMEL, Pa. — 1950 metų suskaičiavimu gyven- tojų turėjo 14,000. Lietuviai čia pradėjo apsigyventi nuo 1869 metų ir, kaip paprastai, dėjosi su "vienos polskos vienos bro- liais", priklausydami jų parapi- jai. Bet čia ta "brolybė" nei- gai truko: 1891 metais anglies kasykloje susižeidęs mirė lietu- vis Juozas Urbonavičius, kurį dėl kažkokių priekabių lenkas klebonas atsisakė laioti. Tuo- met lietuviai — 250 šeimų at- siskyrę nuo lenkų įsisteigė gry- nai lietuvišką šv. Petro draugiją ir šv. Kryžias parapiją ir sume- tė po \$10 pradėjo daugiausiai savo rankomis laisvalaikiais sta- tytis savo bažnyčią, kurią bai- gė sekanciais 1892 metais. At- sipalaidavus nuo lenkų ir čia gy- venimas gyvai užvirė, prisistei- gė eilė draugijų, lietuvių klu- bas, choras, buvo net 11 smuk- lių. Dr. Šliupas čia leido "Nau- jąją Gaidynę". Atkėlus kunigą Pėžą, pasižymėjusį Skrantone lietuvių parapijos turto išieško- jimu ir areštu, prasidėjo nesant- taika ir žodžių karas tarp "ka- talikų" ir "šliuptarnių".

Tačiau Amerikos lietuvių (ka- talikų) istorijai Mount Carmel miestas yra dar kuo kitu įdomus, būtent Susivienijimo Lietuvių Amerikoje septintuoju seimu, kuriame kunigų valdžia pasiekė paties čukuro. Negana, kad Su- sivenijimui šiame seime vėl bu- vo į pavadinimą įdėtas žodis "Katalikų", tuometinis SLA pir- mininkas kun. Burba norėdamas Susivienijimą "apvalyti nuo "be- dievių šliuptarnių", į 7-įj seimą 1892 m. lapkr. 29 d. atsinešė sa- vo paties paruoštą konstituci- jos pataisą, kuri buvo tokia:

1. Pasirūpinimas apie lietu- vių gerovę per uždėjimą lietu- viškų moksloinių ant pamato katalikiškos bažnyčios.

2. Pagelbėjimas statymo lie- tuviškų bažnyčių.

3. Pagelbėjimas jauniems ka- talikų vaikams eiti aukštes- niuos mokslus.

4. Statymas namų dėl sirutų ir persenusių lietuvių.

5. Pagelbėjimas lietuviškoms parapijoms gavime lietuviškų kunigų.

6. Tikėjimas Rymo-katalikiš- kas yra viešpataujantis lietuviško- je tautoje, todėl Susivienijimo svarbiausia yra priderystė jo lai- kytiesi, jame gyventi ir visame kame jam pasiduoti.

7. Visos draugystės ir pavie- niai turi šventai laikytiesi katali- kystės, prigulėti prie vietinės liet. parapijos ir ištikimai pildy- ti jos reikalus kaip tikri lietu- viai katalikai.

8. Jokis Susivienijimo narys negali prigulėti prie kokių drau- gystių: anarchistiškų, socialis- tiškų, nihilistiškų, ar paslapstin-

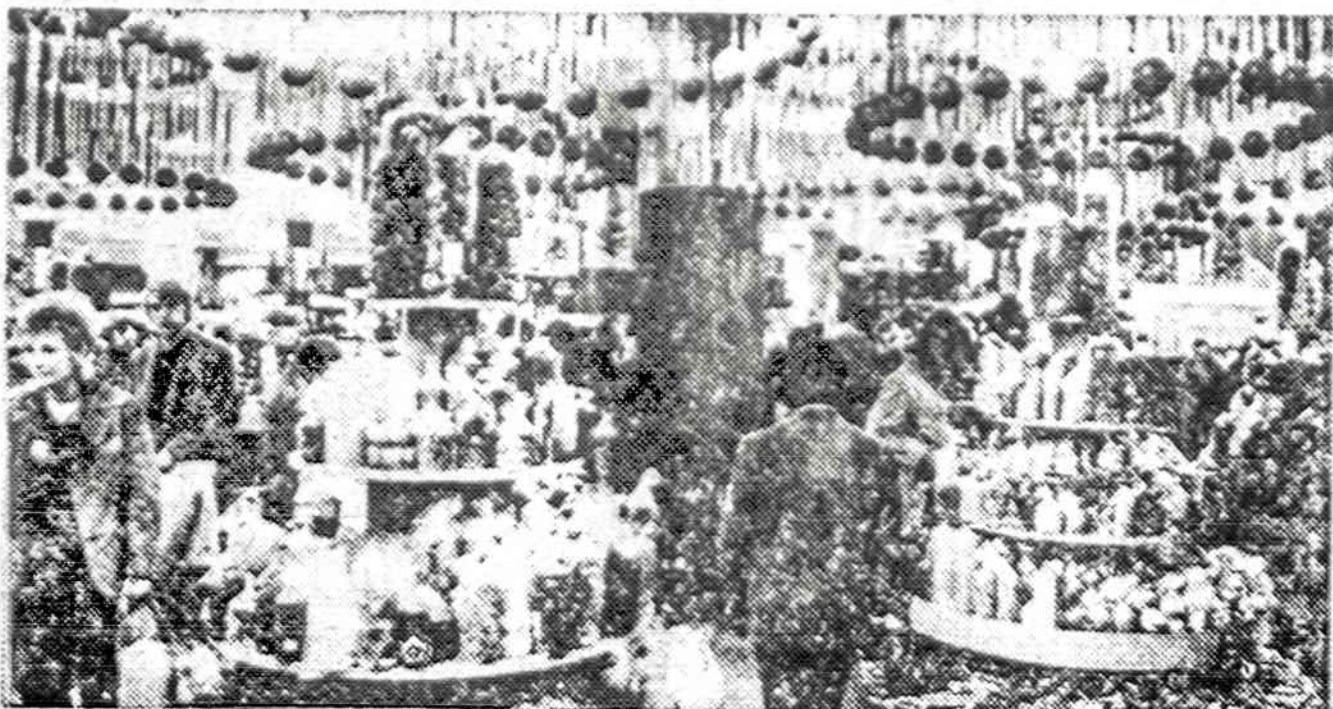
gų per katalikišką bažnyčią iš- keikty.

9. Kadangi Liet. Mokslo Drau- gystė savo raštuose (228-229 psl. num. 3 "Apšvietos") tyčio- jasi iš Dievo, todėl šios draugys- tės šanariai jokiū būdu nėra priimami prie Susivienijimo. Ki- tos draugystės, prigulincios prie Susivienijimo, turi pasirū- pinti apie tokių šanarių išbraukimą iš draugystės.

10. Šanariai arba draugystė, prisirašiusi prie antikatalikiš- kos draugystės, arba papildę kriminališką nuodėmę, išbraukia- mi iš Susivienijimo.

11. Doriškai nupuolusį šanari- vietinė draugystė turi rūpintis pataisyti su pagalba vietinio kunigo; jeigu nepasitaiko, ga- dina vardą tautystės ir katali- kystės, tokį pagal pranešimą draugystės Susivienijimo vy- riasybė išbraukia iš knygu.

Konstitucijos taisyms projek- tui pasirodžius "Vienybėje", vie- ni jį priėmė, kiti jį pašlepė ir priešinosi jam sakydami, kad iš- metant iš Susivienijimo visus LMD narius būtų neteisinga, ka- dangi toje draugijoje esą gana daug gerų katalikų. Konstituci- ja buvo užtvirtinta pagal kun. Burbos projektą, atmetant vien pastabą apie Liet. Mokslo Drau- gystės narių nepriėmimą. Bet kadangi SLA konstitucijoje Liet. Mokslo Dr-ja buvo pripa-



Kalėdiniai krautuvų vaizdai visur Vakarų pasaulio panešūs. Čia matome Frankfurto, Vakarų Vokietijos krautuvę.

žinta priestikėjimiška, tai jo- sios nariai visgi negalėjo būti Su- sivenijimam primti. Taipgi at- mesta bažnyčių statybų pagal- bos tikslas ir į kunigų einan- čios jaunomenės šelpimo tiks- las (Susiv. Liet. Amerikoje Is- torija psl. 85).

Iš šio laikotarpio, kaip kuni- gai Susivienijime saugaliavo, čia pateikiamas, nors trumpas pa- vyzdys iš penkioliktojo SLA sei- mo, įvykusio 1900 m. Elisabeth, N. J. T. Astramskas rašo:

"Kun. Pautienius regis tre- čiamose posėdyje atsiradęs, nes- prašęs nė balso, sušuko; jog tu- ri būti išmesti iš svetainės ne- katalikai ir žydai, nors jie ir seimo atstovai būtų. Kunigai vienbalsiai pritarė kun. Pautie- niui šaukdami "išmesti, išmes- ti!" Atstovai nežinojo, kuriuos kunigai nori šmesti ir sužiūro į kun. Pautienį, lyg klausdami, kuriuos mesti. Kun. Pautienius pradėjo skaityti Susivienijimo Lietuvių Laisvamanių progra- mą su paaiškinimais, jog laisva- maniai ketina kunigus net į vais- ką imti. Nuo to pakilo lermas ir juokai, jog nebuvo girdėti Pautieniaus skaitymo. Aprimus kiek tūli atstovai atsiliepė, jog čia yra Susivienijimo seimas, o ne Laisvamanių ir dėlto nereik- kia čia įstatymų skaityti; ne- katalikų ir žydų Susiv. seime taipgi nėra.

Tada kun. Pautienius parodė Mikolainį, sakydamas, jog jis (Mikolainis) griaua Susivien- jimą ir tveria Laisvamanių Su- sivenijimą ir prie jo priguli, dėlto reikia jį išmesti. Dabar visi atstovai žinojo ką išmesti ir pakėlė didelį lermą reikau- dami: vieni Mikolainį, kiti kun. Pautienį išmesti už ermderio sukėlimą".

Kad kunigų valia ir galia Su- sivenijime baigiasi, matyti iš 15-jo seimo aprašymo, kur pa- sakyta: "Išrinkimas kun. Kau- po pirmininku tik keliais balsais leido kunigams aiškiai suprasti, kad žmonėms jau atsibodo Su- sivenijime kunigus viršininkais turėti, kad šitas nemoras vis dau- giau auga ir netrukus Susive- nijimo valdžios gali ištūkti iš kunigų rankų", kas sekanciam 16-me seime ir įvyko.

O kaip šį įvykį perstato A. Kučas savo, atsiprašau, "Ame- rikos Lietuvių Istorijoje":

(b. d.)

"NAUJENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČULIS

Today's FUNNY

A BABY SITTER IS A GOO GOO GIRL

There is Joseph Selok DeLand, Fla.

© 1977 by NEA, Inc.

Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" card. Send your to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

BAKSINSKIENE

VAŽINĖJA POMIESTA

Julija Baksinskienė, ilgametė Naujienų skaitytoja, iki šio me- to vaikščiodavo po plačiąją Chi- cago, bet dabar vaikščioti jau nebeneri. Ji važinėja, naudoja- si priešpintinėmis busų nuolai- domis.

Atėjo Naujienų užsisakyti atei- nantiems metams. Prieš keturis metus ji palaidojo savo mylimą Baksinskį, o dabar jai tenka vargti vienai. Josios vyras buvo kilęs iš Zemaitijos, nuo Luokės, Baltakškių kaimo. Jiedu susi- pažino Amerikoje, susituokė ir gražiai gyveno.

Pati Julija yra kilusi iš Vy- žainių, bet jaunas dienas jai te- ko praleisti Gražiškiuose, Lan- keliškiuose, Bartininkuose, ne- toli Keturvalakių. Būdavo Vil- kaviškyje, Gižuose ir kitose Lie- tuvos vietose. Amerikon jį at- važiovo šio šimtmečio pradžioje.

— Tai kiek Jums dabar me- tų? — paklausėme.

— Kiek? O kam to reikia?

— Parašysime, bus gražiau...

— Na, jeigu jau rašysite, tai parašykite, kad Baksinskienė jau sulaukė šimto metų.

— Bet, kad Jums šimto dar nėra.

— Kaip tai nėra? Parašykite ir bus.

— Tai kuriam galui jūs norite sau metus padauginti?

— Dabar tokia mada. Aš ne- noriu jų didinti, bet gražiau skamba, kai pasako, kad sulau- kė šimto metų.

— Bet jūs dar nesulaukėte?

— Tas nesvarbu, tie metai la- bai greitai bėga ir šimtinė tuo- jau bus čia. Aną dieną nuėjau į vieno seno lietuvių laidotuves.

Jis išgyveno šimtą metų, viene- rius metus ir vienuolika dienų. Man jis toks gražus atrodė, pa- džiūvęs, bet gražus. Labai gra- žiai pakalbėjo koplyčioje ir prie kapo. Laidojo Tautinėse, kur mano brolis, ir sesuo yra palai- doti. Ten ir mano vyras palai- dotas. Tautinėse vis dėlto gra- žiau žmones laidoja, todėl aš ten ir nueinu.

Baksinskienė prie Naujienų yra pripratusi, todėl be jų jai pa- sidaro diena labai ilga. Naujie- nose vis randa įdomių ir audin- gų žinių, kurių kituose laikraš- čiuose nerasi.

— Linkiu visiems sveikatos ir linksmy švenčių, — atsisveikin- dama tarė gera lietuvi.

Korespondentas

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

Chicago Savings and Loan Association



6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar dau- giau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nušimčius nuo mė- nesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo Indėlial
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per month, \$7.00 per 3 months.	
In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ ofisas atidarys kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Krankliai suskrido Sardokų laidoti

Antradienį pranešė, kad rusų okupuotoje Lietuvoje Sardokų ir Būdežerių kaimai jau yra visiškai išnaujami. Šiandien gavome papildomų žinių, kaip tas senų lietuviškų kaimų naikinimas buvo apraudotas, kaip į buvusius Sardokus buvo suvaryti visi plačios apylinkės gyventojai — didelio rusiško kolchozo vergai, ir kaip į Sardokus suskrido patys galingiausieji okupacinės valdžios kvailingai. Lapkričio 16-toji ir 17-oji Sardokuose buvo labai panaši į Dan Kuraičio minėtas Indijos laidotuves, į kurias, be kaimynų, suskrenda patys didžiausieji krankliai. Į Sardokų laidotuves suskrido patys plėšiausieji lietuvių tautos ir jos praeities naikintojai.

Be jau minėto žemės ūkio ministro Vytauto Vazulinsko, į Sardokus atskrido "tarybinės" Lietuvos prezidentas Motiejus Šumauskas, generalinis komunistų partijos sekretorius Antanas Sniečkus, pirmasis premjero Manušio pavaduotojas K. Kairys, Vilkauskio rajono komunistų partijos sekretorius A. Bakutis, Šeimenos kolchozo pirmininkas B. Žemaitaitis ir visa eilė kitų partijos pareigūnų. Į Sardokus privažiavo šimtai policininkų, pasirodusių imti nagan kiekvieną lietuvių, kuris drįstų pakelti balsą prieš tokią didelę prievartą.

Sardokai ir Būdežeriai buvo patys seniausieji Lietuvos kaimai. Vilkauskio dar nebuvo, o Sardokai jau šimtus metų stovėjo tie pačioje vietoje, poros kilometrų atstumu nuo dabartinio Vilkauskio, vakarinėje Marijampolės — Vilkauskio plento pusėje. Istorikai turi duomenų apie Vilkauskio, Vilniaus, Kauno, Gardino įsisteigimą, bet jie labai mažai nežino apie Sardokus ir Būdežerius. Didžiulius ir Mažuosius. Mažai nežino apie šiuos du kaimus, kaip mažai nežino ir apie kitus Lietuvos kaimus. Lietuvos kaimų istorija yra daug senesnė, negu miestų istorija.

Niekas tiksliai negali pasakyti, kada Sardokai buvo įkurti. Galimas daiktas, kad jų praeitis siekia pačius seniausius lietuvių tautos laikus. Jeigu teisybė, kad lietuviai atkeliavo iš Mažosios Azijos, tai ir Sardokų steigėjai galėjo būti prieš tris tūkstančius metų šiaurės pusrutulio Lydijos sėstinės Sardis gyventojai. Jiems patiko derlingi Šeimenos pakraščiai ir jie įkūrė Sardokų kaimą. Įvairiais Sardokais, Sardais ir Sardinijom jie nusėjo visą savo kelią iki Sardokų. Šimtmečius jie ramiai gyveno, džiaugėsi žemės vaisiais ir gynėsi nuo plėšriųjų kaimynų.

KETVIRTOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS UŽSKLENDINIS SUBUVIMAS

Kiekvienas darbas laikomas gerai atliktu, jeigu jis yra tinkamai užbaigtas. Tad Ketvirtosios dainų šventės vykdymo komiteto pirmininkas dr. G. Balukas šią tiesą gerai žinodamas ir suorganizavo tinkamą šios šventės darbuotojų darbų užsklendinį subuvimą, kuris įvyko lapkr. mėn. 17 d. Šarkos restorane. Dalyvavo šventės vykdymo komiteto nariai, spaudos, televizijos atstovai, maestro J. Žilėvičius ir kiti. Iš viso per trisdešimt asmenų.

Dr. G. Balukas širdingai padėkojo komiteto nariams, spaudos ir kitiems darbuotojams už padėtą pastangas šventę rengiant, ją garsinant, apie ją kelis mėnesius nuolat skardant. (Na, ir iš tikrųjų, buvo daug skelbta — rašyta, pvz. tik vienas žurnalistas, J. Janušaitis, parašė per keturiasdešimt informacinio pobūdžio raštų apie šią Dainų šventę!).

Dr. G. Balukas savo kalboje kiek ir pasiskundė, kad ne visi stiprūs chorai dalyvavo šventėje, kas savaime atsiliepė ir į pačią dainų šventę...

Vykusiai apsigynę sardokiečiai nuo lenkų, rusų ir vokiečių, o Lietuvos nepriklausomybės laikais jie buvo stipriausiais naujai atgimstančio gyvenimo ramsčiais. Kraštą užpuolus raudonarmiečiams ir čekistams, Sardokų gyventojai ir jiems priešinosi. Priešinosi tiksliai jiems vieniemis žinomais būdais ir turimomis priemonėmis. Juos vežė Sibiran, kišo į kalėjimus, juos plėšė ir žudė, jiems baudas dėjo, maistą iš jų lupo, vergijon varė, bet į rusiškus dvarus jų nesuvarė. Tūkstančius metų jie savarankiškai duoną užsidirbo, jie buvo pasiryžę ir toliau taip gyventi. Bet "komunistinė" tautų naikinimo žmėnija plakusi nelaimė. Ji palaužė Sardokų atsparumą. Sardokų ūkininkai su šeimomis buvo suvaryti į keturis metus komunistų statytą Šeimenos gardą, o lapkričio 17 dieną visi atšventė Sardokų bei Būdežerių išnaikinimo ir Šeimenos kolchozo įkurtuves. Kiekvienas atskridęs kranklys savaip krankė, o Antanas Sniečkus šitaip suvarytiems sardokams tarė:

"Praėjo tik dvidešimt metų nuo to laiko, kai mūsų kaimo buvo užbaigti socialistiniai persitvarkymai, kai mūsų valstiečiai išarė viensėdžių ežias. Kolektyvinis darbas, nuolatinis komunistų partijos ir tarybų valdžios dėmesys bei parama, išbudino mūsų žemės jėgas, padarė ją nepalyginamai dosnesnę. Dabar, kai kolūkiniam kaimo sėkmingai kuriasi intensyvi gamyba, tvirtėja ekonomika, kai žemdirbiai gyvena labai pasiturintai, turime galimybių ir jų gėveikti ir paskutinį tamsios praeities palikimą — pačius vienkiemius, kurie tapo rimta kliūtimi tiesiamam mūsų valstietijos kelyje ir dar turtingesnį, kultūringesnį ir šviesesnį gyvenimą." (Tiesa, 1971 m. lapkričio 18 d., 2 psl.).

Lietuviškas vienkiemis Sniečkui yra "paskutinis tamsios praeities palikimas". Komunistams buvo labai sunku įveikti lietuvišką kaimą. Atėmus iš kaimiečių žemę, kaimą jie pavergė. Didelė ašaka jiems buvo lietuviškas vienkiemis. Ne tik komunistų partijos nariai, bet ir Lingio šokėjai be stiprios sargybos iki šio meto negalėjo išvykti į kaimą ir tyčiotis iš kaimiečių. Tiksliai suvaryti kaimiečius į komunistinius gardus, kur policija galės sekti kiekvieną lietuvių judesį, okupantas tikisi pilnai pavergti kraštą.

Ar jam pavyks, tiksliai ateitis parodys. Ar sovietų imperijos gyventojai galės pakelti šitokią išnaudojimą — šiandien sunku pasakyti.

Buv. Dainų šventės komitetas ne tik pats daug dirbo, bet dar ir daug dirbusių ir dar gyvenimo saulėlydyje intensyviai bedirbanti pagerbė maestro J. Žilėvičių, kuriam įteikė Nepr. Lietuvos atstatymo penkiasdešimtmečio sukakties medali. Akta perskaitė, medali įteikė šventės komiteto vicepirmininkas A. Rėklaitis. Maestro J. Žilėvičius medali priėmė ir padėkojo komitetui už įvertinimą jo kūrybos, padėtų pastangų muzikinę tautos kultūrą kelti, ją puoselėti. Maestro akcentavo: Dainų šventė yra ir turėtų būti visos tautos, visos išsivijos šventė. Dalyvauti joje ir ja domėtis privalo visi lietuviai. Taip iš tikrųjų ir turėtų būti. Šią tiesą pabrėžė ir vykdomojo komiteto pirmininkas Dr. G. Balukas pareikšdamas: "Dainų šokių šventės atnaujina lietuvišką dvasią, atgaivina, atjaunina tautinius jausmus".

Kun. J. Kubilius, S. J. kalbėjo Kanados L. B-nės vardu. Jis padėkojo šventės komitetui už padėtą pastangas, įtemptinį turimą rengiant šventę. Pasidžiaugė, kad Kanados lietuvių buvo ir keli gana gerai parengti chorai.

K. Dočkus, D. šventės komiteto išdinininkas, pateikė raštu smulkia šventės piniginę apyskaitą. Dainų šventės samata: \$37,309.74. Ketvirtosios Dainų šventės filmo pagaminimui ir programos įrekdavimui išlaidoms apmokėti paskirta ir kasoje palikta \$1,080.88.

Dainų šventės komitetas yra pasirengęs pasiūlyti padėkos laiškus visiems chorams ir pavieniems choristams, neišskiriant ir mažųjų. (Tai ištikrųjų bus graži padėka ir drauge paskata, ypač mažiesiems).

Po oficialiosios dalies vyko vaišės. Svečius maloniai vaišino ponis N. Vengrienė. Finansavo dr. G. ir V. Balukai. Lietuvių Televizijoje programos vedėjas, T. Slutas, parodė D. šventės jau susuktą filmą. Jis vaizdus, matosi daug dalyvių, puikios dekoracijos. Filmas įdomus ir vertingas ateičiai. Savo puikias nuotraukas parodė dr. G. ir fotografas V. Noreika.

A. Rėklaitis parodė du didžiulius albumus. Tai įvykusios D. šventės nuotraukos ir aprašymai tilpę spaudoje. Viename tik albume yra trys šimtai su viršum nuotraukų. Iš tikrųjų tai puikus dokumentas ateičiai. Tai pavyzdys kaip reikia dokumentuoti išsivijos kultūrinę veiklą!

Be abejo, jų visų — D. šventės organizatorių, darbų vykdytojų padėtos pastangos, nemiegotos naktys, rūpestingas darbas — yra gražus pavyzdys kaip reikia pasiūlyti tautiniam reikalui! Tad aišku, kad visiems



Vakary Vokietijoje jau pardavinėjamos stalo teniso rakėtės su prezidento Nixono ir Kinijos Mao Tse Tungo portretais.

LAISKAS "NAUJIENŲ" REDAKCIJAI

Naujienuos gavė iš Kalifornijos. JAV gyvenančio p. Stasio Zymanto šitokią laišką:

Gerbiamas Pone Redaktoriau,

"Naujienuos" 1971.XI.22 d. rašo, kad JAV valstybės sekretoriaus W. Rogers rašte Latvijos atstovui Vašingtone dr. A. Dinebergui pakartotinai pareikšta, jog JAV vyriausybė nepripažįsta prievartinio Latvijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Tiesa, kad valstybės sekretorius, raštu pasveikins Latvijos diplomatinį atstovą Vašingtone Latvijos nepriklausomybės paskelbimo šventės proga, tuo pačiu patvirtino, jog JAV nepripažįsta Latvijos priverstinio įjungimo Sovietų Sąjungon. Tačiau pačiam rašte apie tai, deja, nieko nėra kalbama.

Sveikindamas nepriklausomos Latvijos atstovą Vašingtone JAV valstybės sekretorius nurodo, jog Latvijos nepriklausomybės ir tautinės laisvės nuslopimas 1940 m. jokiū būdu nesužlugdė latvių tautos ryžtingos kovos už savarankumą ir valstybingumą, tačiau jis nieko neužsimena apie pačių JAV nusistatymą dėl tokio tebesitęsiančio Latvijos nepriklausomybės slopinimo. Jis kalba apie latvių tautos viltis susilaukti laisvos apsisprendimo teisės, bet latvių tauta buvo apsisprendusi 1918 m. ir tos apsisprendimo teisės nėra nei nustojsi nei atsisakiusi, todėl visa, kas reikalinga tai teisei toliau vykdyti yra pašalinti sovietų okupaciją ir panaikinti prieš Latviją nukreiptus sovietų agresijos aktus.

Šiems šventės darbuotojams, pasiūventeliams ir priklausos visos sąmoningos išsivijos pagarba ir padėka. Jūs, taurūs tautos vaikai, ir priimkite šią užtarnautą pagarbą-padėką!

Latviai, be abejo, yra dėkingi JAV už rėmimą latvių tautos aspiracijų į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą savo krašte, tačiau yra žinoma, kad JAV iš tradicijos remia visų tautų aspiracijas į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, net jei tokios tautos iki šiol valstybinės nepriklausomybės visai neturėjo.

Lietuva, Latvija ir Estija yra vieninteliai kraštai, kurie karo metu tapo svetimos valstybės agresijos aukomis ir po karo negavo savo valstybinės nepriklausomybės. JAV ir kitų pasaulio laisvųjų tautų kaip tarptautinės bendruomenės narių pareiga rūpintis, kad šis tarptautinis nusikaltimas būtų atitaisytas:

1. nuolatos keliant karo metu sovietų įvykdytos agresijos ir Pabaltijo valstybių nepriklausomybės prievartinio panaikinimo klausimą ir reikalaujant pašalinti sovietų okupaciją,

2. visokeriopai remiant latvių, lietuvių ir estų pastangas išsilaikyti sovietinės okupacijos sąlygose, išsaugoti savo tautines individualybes ir sudaryti sąlygas jų kraštų politinei ir tautinei išsivijai pratesti laisvajame pasaulyje tautinės kultūros kūrimą, kuris tuose kraštuose okupantų yra trukdomas, varžomas ir žalojamas.

Latviai, lietuviai ir estai iš JAV ir kitų pasaulio laisvųjų tautų laukia ne vien moralinės paguodos ir neišblėsusių vilčių priminimo, bet realios ir konkrečios paramos, valstybės sekretoriaus žodžiais tariant, savo tautų "ryžtingai kovai už savarankumą ir valstybingumą".

Su gilia pagarba

Stasys Zymantas

Los Angeles, 1971.XI.28 d.

ALEKSANDRAS PAKALNISKIS

1932 METŲ DIENORASTIS

19

Kaziūnė buvo žadėjusi man vakar vonią paruošti, bet kai tie suodžiai pradėjo degti, bijojo kurti ugnį. Reikės ateinančių šeštadienį nueiti pas Rimkų.

Sušalau, parsikrausčiau į trobą. Čia nors ir nekurta ugnis dar, bet vis šilčiau, negu mano visai nešildytame kambaryje. Bašė atsikėlusi jau ruošiasi. Vaikai atsidūgę lovoje guldami šnibždas. Šunys įpuolė į trobą ir eina kaip visulas visais pasieniais. Pradėjo jau keltis ir kiti.

Visgi nedrįstu viską į dienoraštį rašyti. Sunku yra man patį save suvaldyti, daug kovoti turiu. Kai laimiu tą kovą, didžiuliuoju, ir į dienoraštį rašau, bet kai pralaimiu, nieko neberašau. Juk kokia gėda būtų, jeigu šitas dienoraštis ir svetimas rankas patektų. Juokingas gal atrodytų ir dabartinis nuosirdus mano pasiryžimas nuo šiol laikyti save visą laiką pažabotą.

GRUODŽIO 1 D.

Rašau geroje troboje. Joje yra staklės. Kaziūnė dienomis audžia milą bernui kaip algą atiduoti. Dabar už tą staklę ji prie savo lovos šnara. Atsikėlė ir rengiasi. Papūnio lovoje guli Ucė. Šviesa nesina pereinama per kambarius pamotė, ruošia produktus pusryčiams. Prastojoje troboje tėvas veja, mergos prie tarankio susėdusios vil-

nas pašo. Lauke girdėtis gieda gaidys. O aš rašau.

Vakar pasišnekėjau su tėvais:

— Ar Eliozis niekuomet ir nebaigs universiteto? — klausė mane Mamūnė. Papūnis sėdėjo čia pat ant lovos.

— Kas gali žinoti, — atsakiau ir tuojau pridūriau: — Aš jį dar pavysiu. Ir būsim kuoomet nors abu vienodame aukštyje.

Mamūnė pasakė:

— Kaziūnė. Aš netikiu, kad iš tavęs kas nors išeiti gali. Ar tas gali būti, kad senas žmogus begalėtų išmokyti?

— Matysi, — atsakiau.

Papūnis tada sakė:

— O kodėl pirma nesimokei? Būtam seniai su Elioziu lygus. Aš jau būčiau leidęs abu, ką padarysi.

— Man geriau šitaip. Aš pats išsimokysiu. Ne kitas mane į mokslius išleis, o aš pats išeisiu.

Paskui pridūriau:

— Tamsta, Papa, išleidai Eliozį. Eliozis išleis mane.

— Ar negalėtų jis kokią tarnybą tau rasti? Gal ir tame pačiame banke? — klausė Mamūnė.

— Banke tarnybos negausiu. Kokią prastą gal ir gautiau, bet reikia rašyti prašymus. Prašymams reikia po penkis litus. Kai turėsiu daugiau pinigų, gal ir užstimsiu su tais prašymais. O ir dabar nėra man blogas gyvenimas. Jeigu kuomet pablogėtų tiek, kad niekaip negalėčiau mokytis, tuokart Eliozis paskolintų pinigų, ir aš

nuvažiuoju į Kauną baigčiau suaugusių gimnaziją.

GRUODŽIO 4 D.

Vakar vakare ėjau pas Rimkų į pirtį. Keliai, kuriais seniai buvau ėjęs, priminė neprotingą mano meilę. Ilgai nebuvo šiam krašte ir savo šiais jau nevienam esu pasidargęs nebeapžįstamas. Kai iš trobos išėjusios šepučių klausiau, pro kur patogiui patekti pas Rimkų, ji klausiamai žiūrėjo į mane. Mačiau, kad neį mano klausimą atsakyti bando, o nori atpažinti, kas aš toks esu.

Pirtis mažytė, purvina. Visi ten susirinkusieji norėjo ne nusimaudyti, o tik išsikaitinti gerai. Man tas karštis buvo nepakenčiamas. Menkai tenusiploviau.

Nešiau liktarną, kad grįždamas galėčiau pasiūvesti. Bet kaip neuždegė nusinesiau, taip neuždegė ir parsinesiau. Tik, kai parėjau namo, tėvas pasakė, kad parsinesiau svetimą. O tai todėl, kad kartu su prakaitu pirtyje buvo pasilikusi ir visa energija.

GRUODŽIO 7 D.

Vėl nusikaltau pats sau ir savo pasiryžimams. Nepaprastai atsargus turiu būti kiekvianame žingsnyje, o kartais užmirštu tą atsargumą. Pirmadienį, tai yra užvakar, buvau turguje. Vaikščiojau ten be tikslo, gal todėl ir pasimečiau. Namą parėjau aštuntą valandą, prieš tai visus Brezgio ganyklų šunkelius išvaikščiojęs. Su Stase.

Pasiunčiau laišką Telsių gimnazijos direktoriui, prašydamas srašo vado vėlių, kokius vartoja jo mokiniai penktoje ir šeštoje klasėse.

GRUODŽIO 10 D.

Šviesus rytas. Viena iš tų baltųjų žiemės naktų. Lauke yra pašalusi ir truputį pasnigusi. Pusę trijų atsikėles skaičiau straipsnius iš pernykusių metų "Trimite". Perskaičiau daug, bet geriausiai patiko L. Dovydonas "Esu valios įstatymas!" Parodyta žmogaus valios reikšmė gyvenime ir kviečiama ne vieno žingsnio be jos nežengti. Visas straipsnis pilnas gražių minčių. "Nežino žmonės, kad iš smulkių kasdieninių smulkmenų galima sukurti didžiulius kūrinjus". Arba: "Žmogus turi puliti, kovoti, klykti". Arba vėl perkeltos prasmės mintis, kur kalbama apie vandenį, trykštantį iš valios šaltinio, esančio proto medžio pašaknėse. Aš tons mintims pilniausiai pritariu, tik pats pridėčiau dar viena: "Žmogus turi eiti prie to, kad jo gyvenime būtų mažiau kalbų, o daugiau veiksmo". Reikia stengtis panaudoti tas mintis savo gyvenime.

Neseniai prasidėjo nestiprus šalčiai ir sausai snigiančios dienos teigiamai veikia ir žmogaus psichiką. Tokios didelės kūno naštos nebejauciu, siela pasidarė laisvesnė, protas lankstesnis. Vakar pastebėjau, kad tą patį jaučia ir jau pasėjęs žmogus, mano tėvas. Ir pas jį matėsi padidėjęs darbingumas ir linksumas. Net švilpauti buvo pradėjęs.

Sako, kad nors truputį mokslo ragavęs žmogus tarp bemokslų atsidūręs jaučiasi genijumi esąs. Beveik panašiai buvo su manim susirinkime pas Kniūkštus ketvirtadienio vakarą. Mačiau, kad esu klausytojų pusės viršūnė, ir patiko toje viršūnėje būti. Buvo ten dar Bolis Beniusis, kuris viršio mane baigtų klasių skaičiumi, bet galvomis su juo nemainyčiau. Esu tikras, kad sakau tiesą, kad savęs nepervertinti.

Susipažinau ten, nors ir be oficialaus pavadės pasisakymo ir rankos padavimo, su atvykusiu iš Plungės pradžios mokyklos mokytoju ir su Užupių mokyklos mokytoju. Ir sutarėme per Kalėdas vaidinti. Tai naujas ir šviesus dalykas mano gyvenime. Seniai svajodavau vaidinti, ir per šiu metų Kalėdas teks man pirmą kartą pasirodyti scenoje. Pakviestas tuojau sutikau. Rolė būsimanti trumpa. Mokytoja norėjo ir seserį pritraukti, nes vienos mergaitės dar reikalingai reikia, bet tėvas neleisdžia. Aš pažadėjau ir monologą paruošti. Tai padaryti nebus man sunku, sunkiau yra rasti tinkamą. Vakar žiūrėjau "Trimite" esančius Mykolo Trumpėdos feljetonus. Tur būt reikės vieną iš jų paimti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES,
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą,
Jei neatšiliepija, skambinti 3/4-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Rēpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hēmlōck 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, tiksliai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat
šiliepija, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį, penktadienį nuo 8 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir šeštadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 1-3 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 2-4 ir 6-9 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hēmlōck 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatšiliepija, tai telefonai: GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojom.
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 WEST 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Laiko tėkmėje

**Geras prekybininkas, bet
ir didelis knygos ir
spaudos mylėtojas**

Bronius Zabukas yra aukš-
tausias, kilęs iš Dubių kaimo,
Utenos valsčiaus ir apskritys.
Gyvendamas Lietuvoje buvo
gerai susitvarkęs ir sukūręs
šeimą. Bet Lietuvos okupacija
ir karo audros sugriovė jo šei-
mos laimę. Tų audrų paseko-
je žmona su vaikais liko Lietu-
voje, o jis pasiekė laisvą Va-
karus. Ir kai tik šalpai buvo
pravertos durys į Lietuvą, jis
skubėjo į pagalbą saviesiems
su siuntiniais. Juos šelpė taip
gausiai, net atiduodamas di-
desniąją savo uždabio dalį.
Tur būt, savo artimųjų gimini-
nių šalpos darbe niekas nėra
jo pralenkęs. Bet dabar jau ir
tie jo mažamečiai vaikai jau
išaugo, išsimokslino. Sūnus
profesoriauja Vilniaus univer-
sitetė, o dukteris žentas yra įsi-
gijęs geras specialybės.

Jis ir čia nepamiršta mūsų
tautinių ir kultūrinių reikalų.
Yra didelis knygos ir spaudos
mylėtojas. Turi ir nemažą
biblioteką sudarę. Be lengves-
nio pobūdžio skaitymo knygų,
kurias yra įsigijęs per Naujie-
nas ir kitus knygų platinto-
jus, jo bibliotekoje rikiuojasi
Lietuvių Enciklopedija, Lietu-

vos 4 tomai, Armoniecas, Ru-
kienės parašytos knygos ir kiti
svarbesni mūsų istorijai ir kul-
tūrai skirti leidiniai. Turi iš
Lietuvos prisiūtų albumų,
vaizduojančių gamtą, miestus
ir istorinius paminklus. Pre-
numeruoja dienraščius ir žur-
nalus. Jei taip darytų visi, tai,
be abejo, mūsų spaudai ir
knygai skursti nereikėtų.

Jau penkiolika metų kai
Bronius Zabukas prekybos
versle. Prekybą pradėjo kartu
su Rudaičiu. Jie įsigijo piet-
nėje rytų pusėje (berods,
prie 75-tos gatvės sankryžos)
stamboką likerio krautuvę ir
užėigė. Nepigiai buvo ta vieta
įsigyta, bet prekyba gerai se-
kėsi. Vos tik keliems metams
praslinkus, pakito tos apylin-
kės etninis veidas. Kaip žino-
ma, naujai apsigyvenus nepa-
žįstamiems klijentams, kartais
ir saugumo nuotaikos pasikei-
čia. Bet vieną dieną pas juos
apsilankė vienas padorus čia
apsigyvenęs vyras ir pasiteira-
vo, ar jie neturį noro tą biznį
parduoti. Gavęs teigiamą at-
sakymą, jis pareiškė noro pirk-
ti ir visai nesinaudojo tomis
pakitusiomis sąlygomis. Su-
mokėjo ne tik gerai už staką,
bet ir tą sumą, kurią jie buvo
sumokėję už biznį. Tas pado-
rus vyras ir dabar palaiko ge-
rą pažintį, kviečiasi į svei-
čius, ir, kai jis atvyksta, grįž-
tant palydi net veik iki namų,
tuo pačiu užtikrindamas ir
saugumą per nepažįstamas
apylinkes.

Paskui Bronius Zabukas bu-
vo kurį laiką Neringos restorano
pusininkas.

Prieš šesetą metų pirkto
maisto krautuvę 4064 S. Ar-
tesian gatvėje, Brighton Parke.
Šiam geram, ramaus būdo
Broniui Zabukui ir šioje apy-
linkėje gerai sekasi, tik, ži-
noma, privargina ilgos darbo
valandos.

II.
Dovaninių prekių ir
lietuviškų atvirukų yra
ir Bridgeporte

Kai iš Bridgeporto išsikėlė
knygynai ir dovaninių prekių
lietuvių krautuvės, mes pa-
jutome lyg atsiradusią tustu-
mą šioje verslo šakoje. Atsira-
dus kokiame skubiam reikalui,
jį nėra, kaip sakoma, po ran-

**Ekskursijos į Lietuvą
1972 metais**

Walter Rask - Rasčiauskas,
pirmas pradėjęs vežti žmones į
Lietuvą, tą darbą sėkmingai tę-
sia jau 11 metų. Jo tvarkingai
suorganizuotos ekskursijos vyk-
sta sklandžiai. Šią vasarą jo va-
davaujamas American Travel
Service Bureau nuvežė 6 ame-
rikiečių grupes į Lietuvą. No-
rėjo daugiau žmonių nuvažiuo-
ti, bet dėl vėlybos registracijos
negalėjo to padaryti, nebuvo
viets.

Ateinančiais metais Rasčiaus-
ko įstaiga planuoja nuvežti Lie-
tuvon net 10 grupių. Vienos
ekskursijos buvo 17 dienų, kitos
po 21 dieną. Prie jų bus gali-
ma prisijungti Čikagoje, New
York'e ar Montrealyje. Kas iš
anksto užsiregistruos, tai galės
pasirinkti jam patogiausią ke-
lionies laiką. Su vėliau besire-
gistruojančiais gali tas pats atsi-
tikti, kas atsitiko šiais metais.
Todel patariame planuoti iš an-
ksto ir laiku užsiregistruoti.
Rašykite arba informacijų kreip-
kitės tokiu adresu:

American Travel Service Bureau
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel.: (312) 238-9787

Taip pat paruošiamė kvieti-
mus giminėms atvykti į Ameri-
ką. Teikiame informacijas ke-
lionių reikalais į visus pasaulio
kraštus. Parpiname bilietus ir
reikalingas visas. (Pr).

Kalėdų šventės ir nėra kur jų
gauti, ypač atvirukų su Lietu-
viškais įrašais. Tą spragą mums
užpildė didele dalimi E. But-
kus, atidarydamas dovaninių
prekių krautuvę Transatlantic
Giftshop Import Center 3362
So. Halsted gatvėje, Bridgepor-
te. Dabar pas jį galima gauti,
tarp kitko, ir tų kalėdinių svei-
kinimo atvirukų su lietuviš-
kais įrašais.

Kaip pastebėjau E. Butkus
yra patyręs prekybininkas. Jis
turi tiesioginį ryšį su Vokietija
ir kitais Europos kraštais.
Moka jis ir gerai prekes pa-
rinkti, — kas ir kokia proga
tinka. Pasirinkimas tų prekių
yra gana gausus ir įvairus.
Yra gražių ir vertingų tokių da-
voninių prekių, kurios vis dėl-
to per daug ir savo kainomis
mūsų kišenių neapsunkina.

Kristalinių puikių prekių
pasirinkimas yra ypač gau-
sus. Nestinga ir laikrodžių,
žiedų ir kitų brangių papuoša-
lų iš aukso ir sidabro. Mačiau
grazių prekių net iš Azijos ir
Afrikos kontinentų. Imant
Bridgeporto prekybos mastu,
krautuvė yra gausi savo prekė-
mų klientų pasirinkimui ir
užima nemažą patalpą. Mane
ypač sudomino tie sieniniai
laikrodžiai, kurie dekoraty-
viniai gali puošti ir salioninius
kambarius. Tai lyg medžio
kamienai, nulaužti su lapuo-
tais atsišakojimais, su briedžio
ragais ir t. t.

Man atrodo, kad prekyboje
E. Butkus yra sąžiningas, ne-
sistengias vien, tik iškišti pre-
kes, bet ir paaiškina apibūdi-
na, kam ta ar kita prekė tinka
ir kokia patvari gali būti laiko
atvilgiu. Prieš keletą metų
pas jį pirkau laikrodį. Žino-
mą nebrangų, pagal savo kiše-
nės pajėgumą. Aišku, gavau ir
fabriko garantiją. Tačiau laik-
rodžio neteko taisyti, jis eina
tiksliai, gerai, nors jau po ga-
rantijos termino yra praėję
keleri metai.

Brighton Parkas
Klubai rinks 1972 metams
valdybą

Joniskiečių Labdarybės ir Kul-
tūros klubo priešmetinis susirinkimas ir valdybos rin-
kimas 1972 metams įvyks an-
tradienį, gruodžio 7 d., Holly-
wood salėje. 2417 W. 43rd St.
Pradžią 8 val. vakaro. Narių
atsilankymas yra būtinas, nes
turės būti išrinkta valdyba se-
kantiems 1972 met. bei revizijos
komisija patikrinimui klū-
bo valdybos knygų už 1971 me-
tus. Be to, turėsime daug kitų
svarbių reikalų. Išgirsime komi-
sijos raportą iš metinio pa-

rašymo, įvykusio lapkričio 14
d. Hollywood salėje. Taipgi
kviečiami nauji nariai prisira-
šyti prie Joniskiečių klubo. Po
susirinkimo ketina būti drau-
giškos valies.

Našių ir Našiukų veikla

Našių Našiukų ir Pavienių
Draugiško klubo priešmetinis
susirinkimas įvyks penktadien-
į, gruodžio 10, Hollywood
salėje, 2417 W. 43rd St. Pra-
sidės 8 val. vakaro. Nariai ir
narys prašomi skaitlingai susi-
rinkti, nes reikės išrinkti nau-
ją valdybą ar tą pačią palikti
1972 metams. Bus renkama ir
komisija knygoms patikrinti.
Be to, turėsime daug ir kitų
svarbių reikalų. Pz. pasiruo-
šimą 1972 metų pasitikimo
vakarui, kuris įvyks gruodžio
31 d. Hollywood salėje.

A. Jusas

OMAHA, NEBR.

Vietinės lietuvių bendruome-
nės pastangomis suorganizuotas
Jaunimo Metų Komitetas, suda-
rytas iš skautų, skautėjų ir tau-
tinių šokių grupės atstovų. Ko-
mitetui vadovauja Petras Joni-
kas. Kiti nariai: Violeta Kaz-
lauskaitė, Vladas Prišmantas,
Danguolė Antanelytė, Rita Ko-
vaitė, Romualdas Mickevičius,
Algirdas Antanėlis ir Paulius
Burdzius.

Visas II PLJK reikalais pra-
šoma kreiptis pirmininko P. Jo-
nisko adresu: 5524 S. 32 st.,
Omaha, Nebraska 68107.

PRANESIMAI

— Lietuvos Moterų Piliečių Lygos
priešmetinis susirinkimas įvyks se-
kmadienį, gruodžio 5 dieną Lietuvos
Auditorijos mažojoje salėje, 3133 So.
Halsted St. 100 val. p. p. Narys gau-
siai dalyvaus, nes yra daug svarbių
reikalų aptarti ir bus 1972 metams
valdybos rinkimai. Po susirinkimo
bus valies.

C. McNamee, nut. rašt.

— Sekmadienį, gruodžio 5 d. 1 val.
Hollywood Inn salėje, 2419 W. 43rd
St. įvyks Zarasiškių klubo visuotinis
narių susirinkimas. Prašome gausiai
dalyvauti. Bus renkama nauja valdy-
ba ir sprendžiami kiti reikalai.

S. Bikulčius, pirm.

— Chicago Lietuvos "Kestučio"
Palaipos klubo priešmetinis narių su-
sirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio
mėn. 5 dieną 1 val. popiet Hollywood
svetainėje, 2417 W. 43rd gatvė. Su-
sirinkime bus renkama klubo valdyba
1972 metams ir svarstomi kiti svarbi
klubo reikalai.

Valdyba

— Joniskiečių Labdarybės ir Kul-
tūros klubo priešmetinis susirinkimas
įvyks antradienį, gruodžio 7 d. 8 val.
vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd
St. Kviečiame visus narius gausiai da-
lyvauti šame susirinkime, nes yra
daug reikalų aptarti ir bus renkama
valdyba 1972 metams. Po susirinkimo
bus valies.

A. Kalyš

— Bridgeporto Lietuvos Namų Sa-
vininkų Draugijos metinis narių susi-
rinkimas įvyks antradienį, gruodžio 7
dieną, Chicago Lietuvos Auditorijoje,
3133 So. Halsted St. 7:00 val. vakaro.
Visi nariai ir narys kviečiami į susi-
rinkimą, nes yra daug svarbių reikalų
aptarti. Bus renkama valdyba 1972
metams. Po susirinkimo valies.

A. Kaulakis, rašt.

11 Metų Mirties Sukaktis



**A. A.
STASYS JOKUBAUSKAS**

Mirė 1960 m. gruodžio mėn. 4 dieną, sulaukęs 68 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Kretingos apskrityje, Platelių parapijoje, Jockių
kaime.

Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Prabėgė vienuolika liūdny metų, kai mus palikai,
Kai Tave priglaudė tie šalti kapai.
Daug vilties turėjai su manim dar gyventi,
Bet ankstyvos mirties negalėjai išvengti.
Viskas, kas man liko — tik Tave gailėti
Ir ant Tavo kapo gėles padėti.

Nulūdis ŽMONA MARY



PIRKITE JAV. TAUPYMO BONUS

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėtes ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėtes.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Pusmetis be kun. Jono Paupero

Jau pusmetis praėjo, kai nebeatome ir nebegirdime didesniuose lietuvių parengti mose kun. Jono Paupero, kuriems jis vis rasdavo laiko. Nebėra jo Balfo direktorių tarp, su kuriais jis ne tik posėdžiaudavo, bet ir pats eidavo rinkti aukų skurstantiems tautiečiams. Nebeatsako jo telefonas, kuriuo taip gausiai naujoji tautiečiai, norėdami patarimo ar patarnavimo. Nebeatome jo žygiuojant šio didmiesčio gatvėmis, besukalbos pasitobulinimui šeštadienio lankyti ligonių, senelių, parūpinti darbo. Lietuvių Evangelikų Taryba liko be geriausio bendradarbio, o Ziono Lietuvių Ev. Liuteronų parapija be klebono, kuriai jis virš 20 metų tarnavo nepaprastu pasišventimu.

MARQUETTE PET SHOP



2455 West 63rd Street
Tel.: 778-6909

Specializing in female
German Shepherds
PETS OF ALL KINDS

LIETUVIO

BATŲ TAISYMO

DIRBTUVĖ

4612 So. Paulina St.
(Town of Lake)

Dirba 6 dienas savaitėje nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Atvežus iš toliau, gaus nuolaidą. Darbas garantuotas.

STASYS ŠAKINIS
TEL.: YARDS 7-9107

DĖMESIO! KARPENTERIS

Porčiai — Garažai su durimis — Priestatai.
Beismantų įrengimai ir kiti įvairūs karpenterio darbai. Taip pat naujų namų statyba, su lotu ar be lotu. Apskaičiavimai nemokamai.

JOE ŠUKYS

TEL. — 582-7595

Ne tik lietuvių, bet ir vokiečių skaudžiai pasigenda Ziono parapijoje Velionio ne tik jo gerai paruoštų pamokslų, bet ir jo nuoširdžios veiklos. Iš tėvų, Selenų kaime, Plikių parapijoje, paveldėjęs meilę savo kilmėi, ypač tėvų kalbai, joje Velionis gilinosi ir jai tarnavo žodžiu ir raštu — spaudos darbu. Ir čia Čikagoje dėjo pastangas, kad vaikai pamiltų tėvų kalbą ir ją išpažintų. Sutvėrė, įsteigdamas Sekmadieninį Mokyklą ir tėvų kalbos pasitobulinimui Šeštadienio Mokyklą savoje bažnyčioje. Tuo pačiu pasitarnavo ir jo parapijos vokiečiams, lyg atsidėkodamas anieks vokiečiams dvasininkams, kurie savo laikų kovojo už lietuvių kalbos išlaikymą jo tėviškoje, Prūsų Lietuvoje. Nors vokiečiai turi visą eilę parapijų, kuriose dar laikomos vokiečių kalba pamaldos, tačiau jų vaikai nesveikos "amerikanizacijos" verčiami, jau ten nebemokomi Dievo prisakymai tėvų kalba: nėra jų kalba Sekmadieninių Mokyklų. Gi Velionis, vokiečius užjaušdamas, savo parapijoje įsteigė ne tik Sekmadieninį Mokyklą jų kalba, bet ir Šeštadienio Mokyklą vokiečių kalbai, kad ir jie brangintų savo tėvų kalbą ir tuo pačiu savo tėvus. Todėl gilia pagarba Velionui reiskia ne tik savi, bet ir kitatautiečiai. Atsisveikinimo metu išsireiškė amerikonas: toks, koks Velionis buvo, tėra tik vienas iš tūkstančių!

Kun. Jonas Pauperas nuėjo, bet jo darbai pasiliko. Jo lautinis ir krikščioniškas sąmoningumas nesireiškė tik žodžiais, bet ir darbais. Jo pirmasis pasiliekantis ir vis taraujančias darbas, tai Ragainės klebono Katekizmo išleidimas literatūrine kalba, kuriuo naudojasi pavergtieji, nors kalėjimą rizikuodami, na ir tautiečiai laisvėje. Augsburgų Konfesija, Giesmynas, o pagaliau Naujasis Testamentas iš dalies ir Senasis Testa-



Kun. JONAS PAUPERAS

mentas tarnauja dėka kun. Jono Paupero. Tai tik trumpai paminėjus tarp kitų jo raštų, straipsnių, pamokslų, kurie tarnaus gal šimtmečiams.

Pavergtiems ir laisvėje gyvenantiems tautiečiams Velionis daug paliko, o ypač Ziono Lietuvių Ev. Liut. Parapijai, Čikagoje, ir jo pasekėjui, būtent, aiškų ir tvirtą kelią ateitin. Todėl su giliu dėkingumu Ziono parapija, vadovaujanti išrinktam pasekėjui kun. Jonui Juozapavičiui, minėjo jų buvusį kleboną kun. Joną Pauperą metų ateinantį sekmadienį, o Tėviškės Lietuvių Evangelikų Liuteronų Parapija kun. Joną Pauperą minės pamaldų metu atienantį sekmadienį, gruodžio mėn. 5 d., 10 val. ryto. Parapijos choras, vadovaujamas Jurgio Lampasio, atliks liaudies giesmę, kuri buvo giedama Velionio gimtinės Plikių parapijoje: Tyloj Tu švenčiamasis, kurį harmonizavo komp. Vladas Jakubėnas. Ilgametis Ziono parapijos vargonininkas. Be šios giesmės pirmą kartą liaudies giesmę — Tavo valia (Užmerkiau akeles) pagal Batakų parapijos gaidą, harmonizuotą Povilo Mieluolio.

"Teisųjų atminimas yra palaima".

Kun. Ansas Trakis

X-Ray per 90 sekundžių

Išrasta nauja technika rentgeno (X-spindulių) nuotraukoms padaryti ir sekundžių begyje išaiškinti geltonos šviesos pagalba, be tamsaus kambario. Technikė nuotraukos išaiškinimą padaro vietoje per 90 sekundžių daktarui ir pacientui laukiant. Išradimas skaitomas labai svarbiu skubos atvejais, kur skubi X-spindulių nuotrauka dažnai yra gyvybini reikalinga diagnozei padaryti.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kodėl CTA neprisimena apie važmos nupigimimą?

Chicago Tranzito administracijos pirmininkas Cafferty pas-

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

keibė, kad ateinančiais metais autobusai ir traukinėliais važinėjimo kainos nebus keliamos. Nežiūrint numatomo daugiau kaip 33 milijonų dolerių deficito, busi gaunami fondai iš valstijos ir miesto operacijų išlaidų trūkumams padengti.

CTA 1972 metų pajamos numatomos \$192,243,000, tačiau operacijų išlaidos sieksiančios \$202,578,000, kas sudarys \$10,335,000 trūkumo.

CTA turi 1972—1976 metams numatytą pagerinimų programą, kuri kaštuos arti \$283 milijonus. Programa numato pirkti 1,000 autobusų su reguliuojamu oru, 100 traukinių vagonų taip pat su reguliuojamu oru ir vagonams prietaisais, kurie sumažintų triukšmą ir drebinimą.

Chicago keliai saugiausi

Chicago trafiko teismas paskelbė, kad šiemet Chicago keliuose trafiko nelaimės užmušė 2,164 žmones, pernai per tą laiką 2,070; Chicagoje iki lapkr. 29 d. užmušti "tik" 253, kai pernai buvo užmušta 300 žmonių.

TRUMPAI

— Gruodžio mėnesio 12 d. (sekmadienį) 3:30 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje įšaiškinti geltonos šviesos pagalba, be tamsaus kambario. Technikė nuotraukos išaiškinimą padaro vietoje per 90 sekundžių daktarui ir pacientui laukiant. Išradimas skaitomas labai svarbiu skubos atvejais, kur skubi X-spindulių nuotrauka dažnai yra gyvybini reikalinga diagnozei padaryti.

— Chicago Public Library, Randolph St. ir Michigan Ave. kampe, kitą seštadienį, gruodžio 18 dieną 12:15 val. pietų metu bus rodomos lietuviškos Kaledos, suvaizdinant Juzės Dauzvardienės "A Traditional Lithuanian Christmas". Veiklą režisuoja Frank Zapolis, Cecilija Matulis ir Helen Pius. Veikale šokius atliks Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė. Publikai įėjimas laisvas ir nemokamas.

— Antanas Kareiva, LB Marquette Parko apylinkės valdybos narys, ir stud. Vytautas Paukštys Simo Kudirkos prisiminimui rengiose demonstracijose tvarkė garsiakalbių sistemą. Ant. Kareiva plačiai reikią visuomeninėje veikloje, o Vyta. Paukštys ir praėjusiais metais buvo aktyvus Simo Kudirkos demonstracijų rengimo dalyvis. Garsiakalbių Apygardos valdybai demonstracijų rengimo reikalui paskolino Baly Brazdžionis.

— Pagerbiamas Simas Kudirkos Alvado Vaikų Teatro 109 mėnesinė radijo valandėlė, gruodžio 7 d., 11 val. r. Sophie Barcus Radijo Seimos valandėlė. Savo kūrybą mūsų didvyrio garbei deklamuos akla poetė Ona Bartinkaitė - Šaltmanienė. Dalyvauja akt. Almas Brinka su mažaisiais aktoriais.

— Ponia Jo Ann Čaplis, iš West Lawn apylinkės, vadovavo vietos gyventojų grupei, reikalaujama parke pastatyti valdinį namų kultūriniam ir socialiniams reikalingam. Šiomis dienomis sen. Frank D. Savickas jai įteikė to namo projektą, kuris bus pradėtas vykdyti sekančiais metais.

— Mary A. Plankis, Thornton Community kolegijos Muzikos departamento studentė, dainuos 15-to šimtmečio dainas ir himnus kolegijos kalėdinėje programoje.

— Pfc. James Terpinas, iš Chicago pietvakarių apylinkės, baigė 8 savaitių kursų mechanikams Armijos apmokymo centre, Fort Ord, Calif.

— Pfc. Jack Pocius, iš Brighton Parko apylinkės yra paskirtas į 101-ąją parašutininkų diviziją Vietnamė.

— Norbertas Navickas, Kevin Navas, Dennis Aukstik, David Statkus ir Al Ribskis, De LaSalle instituto studentai, už gerą mokymąsi rudens semestre yra išrašyti į studentų garbės sąrašus.

— Sue Yuška ir Ruth Kleint atstovavo būsimų slaugių draugiją ir lietuvių klubą Kelly apylinkės gražuolės rinkimuose jaunimo šventės proga.

— Šiandien, gruodžio 4 d. 11 val. Chicago miesto centre prasidės tradicinis Kalėdų paradas. Jį globoja miesto meras Richard J. Daley.

— Raymond Mikalajūnas yra Amerikos Legiono Dariaus - Girėno posto buvusį komandierių klubo pirmininkas. Šį šeštadienį klubas ruošia pietus pagerbti buv. komandierių Jules Corbett. Po pietų bus šokiai.

— Chicago Centrinis Paštas skelbia viešas varžytynes paroduoti neatsimtus daiktus gruodžio 7 d. 8:30 val. 400 kambaryje.

— Naujų Metų sutikimą ruošia Džukų Draugija Menės salėje, 2515 W. 69 St. Karšta vakarienė ir šampanas. Jauki salė ir smagi muzika. Asmeniu \$9,000. Staliukus rezervuoti telefonu LA 3-1863. (Pr).

— Brangūs akmenys skirtingi, paviršium jie apgaulingi; tad kad nuostolių išvengti, reik pas Tverą tik įžengti. Tveras Jewelry, 2646 W. 69 St. (Pr).

— Lake Worth, W. Palm Beach arba Ft. Lauderdale, Floridoje, ieško pensininkas mažą butelį. Kreiptis į Naujienų redakciją: NAUJIENOS, Box 179, 1739 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608 (Pr).

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

CLEANING WOMAN
Experience helpful, but not necessary. Full time, hours 4:00 P. M. to 12:00 A. M. Monday through Friday. Good salary and benefits.
1 block from L.
Call Personnel Department
273-5000
STATE NATIONAL BANK
1603 ORRINGTON
EVANSTON
All Equal Opportunity Employer

LIVE IN HOUSEKEEPER
PERMANENT.
No cooking. Adults.
Beautiful new home.
North west suburb.
Own room, T. V. Salary open.
Good references.
769-3300

ANIMALS—DOGS—BIRDS—PETS

Gyvuliai—Šunys—Paukščiai, etc.

68-TOS IR WESTERN AVE. APYLINKEJE dingo Irish Fox Terrier veislės 7 mėnesių baltas su rudom dėmėmis šunielis. Ieško savininkas.
Tel. GR 8-8121.

džio 7 d., 11 val. r. Sophie Barcus Radijo Seimos valandėlė. Savo kūrybą mūsų didvyrio garbei deklamuos akla poetė Ona Bartinkaitė - Šaltmanienė. Dalyvauja akt. Almas Brinka su mažaisiais aktoriais.

— Ponia Jo Ann Čaplis, iš West Lawn apylinkės, vadovavo vietos gyventojų grupei, reikalaujama parke pastatyti valdinį namų kultūriniam ir socialiniams reikalingam. Šiomis dienomis sen. Frank D. Savickas jai įteikė to namo projektą, kuris bus pradėtas vykdyti sekančiais metais.

— Mary A. Plankis, Thornton Community kolegijos Muzikos departamento studentė, dainuos 15-to šimtmečio dainas ir himnus kolegijos kalėdinėje programoje.

— Pfc. James Terpinas, iš Chicago pietvakarių apylinkės, baigė 8 savaitių kursų mechanikams Armijos apmokymo centre, Fort Ord, Calif.

— Pfc. Jack Pocius, iš Brighton Parko apylinkės yra paskirtas į 101-ąją parašutininkų diviziją Vietnamė.

— Norbertas Navickas, Kevin Navas, Dennis Aukstik, David Statkus ir Al Ribskis, De LaSalle instituto studentai, už gerą mokymąsi rudens semestre yra išrašyti į studentų garbės sąrašus.

— Sue Yuška ir Ruth Kleint atstovavo būsimų slaugių draugiją ir lietuvių klubą Kelly apylinkės gražuolės rinkimuose jaunimo šventės proga.

— Šiandien, gruodžio 4 d. 11 val. Chicago miesto centre prasidės tradicinis Kalėdų paradas. Jį globoja miesto meras Richard J. Daley.

— Raymond Mikalajūnas yra Amerikos Legiono Dariaus - Girėno posto buvusį komandierių klubo pirmininkas. Šį šeštadienį klubas ruošia pietus pagerbti buv. komandierių Jules Corbett. Po pietų bus šokiai.

— Chicago Centrinis Paštas skelbia viešas varžytynes paroduoti neatsimtus daiktus gruodžio 7 d. 8:30 val. 400 kambaryje.

— Naujų Metų sutikimą ruošia Džukų Draugija Menės salėje, 2515 W. 69 St. Karšta vakarienė ir šampanas. Jauki salė ir smagi muzika. Asmeniu \$9,000. Staliukus rezervuoti telefonu LA 3-1863. (Pr).

— Brangūs akmenys skirtingi, paviršium jie apgaulingi; tad kad nuostolių išvengti, reik pas Tverą tik įžengti. Tveras Jewelry, 2646 W. 69 St. (Pr).

— Lake Worth, W. Palm Beach arba Ft. Lauderdale, Floridoje, ieško pensininkas mažą butelį. Kreiptis į Naujienų redakciją: NAUJIENOS, Box 179, 1739 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608 (Pr).

— Pirkite JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠIOS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

ZIEMOS BARGENAS \$19,000

Arizonon išvykstantis savininkas isakė parduoti bargo kainą greitam pardavimui 5 kambarių Georgian tipo rezidencija su 2 dvigubų dydžio miegamaisiais, pilnu beismantu ir 2-rtavonia jame. Šoninis įvažiavimas, 40' sklypas, 2 mašinų garažas, St. Mary of the Sea parapijos apylinkėje. Paimkite tą žiemos barga. Skambinkite stebukladariui.

Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

PARDUODAMA 2 AUKŠTŲ MŪRINIS

NAMAS ant platus sklypo.

4216 So. CAMPBELL.

Tel. 927-7043

PIRKITE dvi ar 3 šeimos naują 8 butų namą po 3 ir 4 1/2 kamb. \$15,000 pajamų. Marquette Parke. Priims mažesnę mainais. Tel. HE 4-2323.

Butų nuomavimas, įvairūs draudimai

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4307 So. KEDZIE, CHICAGO

TEL. — 254-5551

ROCKFORD labai pigiai parduodami namai — du mūriniai ir vienas medis. Mūras labai gerame stovyje. Galima pirkti ir po vieną. Kreiptis į savininką J. Truksnį, tel. 968-9499 arba 509 ISLAND AVENUE, ROCKFORD, ILLINOIS 61102

14 BUTŲ —

2 bloki nuo ežero, 4800 North. 7 butai po 4 kambarius ir 7 po 3. \$24,000 pajamų. Imokėti \$20,000.

Paskola 6% nuotam pirkėjui.

SVOBODA, 2134 So. 61st St. Cicero IL 2-2162. Jei neatsako — LA 1-7088

ATDARA SEKMADIENI APYTREIMUI NUO

12-tos iki 4:00 val. p. p.

Naujesnis 3 miegamų mūro bungalow \$27,500.

Adresas: 3659 W. 68th PLACE

arba skambinti telef. 254-5551

STEBUKLINGA KAINA \$11,900

Kaip sapnas realybėje tikras lėlių namas. Viskas naujai atremontuota su geru skoniu. 4 puikūs kambariai, naujai aluminijum apkalta, romantiška gazo šviesa kieme, kabinetinė virtuvė, nuo sienos iki sienos kilimai. 2 mašinų garažas. Savininkas pirkto kita namą ir ta turi parduoti tik už \$11,900 ir duoti jums Brighton Parko bargo kainą. Paskubėkite. Skambinkite stebukladariui.

Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

PARDUODA PALIKIMA

NAUJAM MARQUETTE PARKE

Liukus 2 butų mūro namas prieš 10 metų statytas. 2 atskiri radiant gazu šildymai, aluminum langai, nauji karpetai, 2 auto naujas garažas su elektroninė durimis.

Prašome teirautis tel. 737-7202.

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE,

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4445 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigu automobilių draudimai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

NAUJENAS

Lietuviai taip pat perka ir parduoda ir praps mažo tikrai per

NAUJENAS

6 — NAUJENOS, CHICAGO 4, ILL. — SATURDAY, DECEMBER 4, 1971